

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту наказу Фонду державного майна України
«Деякі питання у сфері професійної оціночної діяльності»

1. Мета

Проєкт наказу Фонду державного майна України «Деякі питання у сфері професійної оціночної діяльності» (далі – Проєкт наказу) розроблено з метою встановлення процедури переоформлення кваліфікаційних свідоцтв (кваліфікаційних документів) оцінювачів, виданих Фондом державного майна України (далі – Фонд) до набрання чинності Законом України від 10.10.2024 № 4017-ІХ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про адміністративну процедуру» (далі – Закон № 4017-ІХ), яким внесено зміни до Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» (далі – Закон про оцінку), зокрема в частині видачі кваліфікаційних свідоцтв оцінювача за новими напрямками оцінки майна, впровадженими та визначеними частиною другою статті 15 Закону про оцінку.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Законом № 4017-ІХ, який набрав чинності 15.11.2024, внесено зміни до Закону про оцінку, зокрема в частині набуття фізичними особами кваліфікації оцінювача, професійної підготовки оцінювачів, видачі їм кваліфікаційних свідоцтв оцінювачів за новими напрямками оцінки майна тощо.

Статтею 15 Закону про оцінку визначено, що кваліфікаційні свідоцтва оцінювачів підтверджують професійну підготовку оцінювача за такими напрямками оцінки майна відповідно до програм базової кваліфікаційної підготовки:

- оцінка об'єктів нерухомого майна (нерухомості) та прав на них;
- оцінка рухомого майна;
- оцінка бізнесу, інтересів у бізнесі, фінансових інструментів та нематеріальних активів, у тому числі прав на об'єкти інтелектуальної власності.

Водночас, у редакції Закону про оцінку, що діяла до набрання чинності змін, внесених Законом № 4017-ІХ, видавалися кваліфікаційні свідоцтва оцінювачів, що підтверджували професійну підготовку оцінювача за такими напрямками оцінки майна:

- оцінка об'єктів у матеріальній формі;
- оцінка цілісних майнових комплексів, паїв, цінних паперів, майнових прав та нематеріальних активів, у тому числі прав на об'єкти інтелектуальної власності.

Слід зазначити, що відповідно до пункту 5¹ розділу VII «Прикінцеві положення» Закону про оцінку кваліфікаційні свідоцтва оцінювачів, видані до набрання чинності Законом № 4017-ІХ, є чинними лише до 1 січня 2026 року.

Згідно із Законом про оцінку Фонд приймає рішення про видачу кваліфікаційного свідоцтва оцінювача, його дубліката або про переоформлення кваліфікаційного свідоцтва оцінювача.

З метою забезпечення прав фізичних осіб, які мають відповідну кваліфікацію та здійснюють професійну оціночну діяльність, Проектом наказу встановлюється процедура переоформлення чинних кваліфікаційних свідоцтв (документів) оцінювачів, виданих Фондом до набрання чинності Законом № 4017- ІХ, на кваліфікаційні свідоцтва оцінювачів нового зразка за напрямками оцінки, визначеними частиною другою статті 15 Закону про оцінку.

Проектом наказу встановлюється відповідність напрямів оцінки майна та спеціалізацій в межах цих напрямів, за якими оцінювач мав право здійснювати професійну оціночну діяльність відповідно до інформації, внесеної до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності (далі – Державний реєстр) на підставі кваліфікаційних свідоцтв (кваліфікаційних документів) оцінювачів, виданих Фондом до набрання чинності Законом № 4017-ІХ, напрямам оцінки майна, визначеним частиною другою статті 15 Закону про оцінку, під час переоформлення кваліфікаційних свідоцтв (кваліфікаційних документів) оцінювачів.

Крім цього, Проектом наказу фізичним особам, які до набрання чинності Законом № 4017-ІХ, пройшли навчання за програмою базової підготовки оцінювачів, розпочали або завершили стажування, надається право на складання кваліфікаційного іспиту з метою отримання кваліфікаційного свідоцтва оцінювача.

3. Основні положення проєкту акта

Положеннями Проєкту наказу передбачено:

забезпечення прав фізичних осіб, які мають кваліфікацію оцінювача, на здійснення ними професійної діяльності після завершення строку дії кваліфікаційних свідоцтв (кваліфікаційних документів) оцінювачів, визначеного пунктом 5¹ розділу VII «Прикінцеві положення» (1 січня 2026 року), шляхом встановлення процедури переоформлення чинних кваліфікаційних свідоцтв (кваліфікаційних документів) оцінювачів на кваліфікаційні свідоцтва оцінювачів нового зразка;

надання можливості фізичним особам, які до набрання чинності Законом № 4017-ІХ, пройшли навчання за програмою базової підготовки оцінювачів, розпочали або завершили стажування, скласти кваліфікаційний іспит з метою отримання кваліфікаційного свідоцтва оцінювача нового зразка;

встановлення процедури переоформлення кваліфікаційних свідоцтв оцінювачів нового зразка тим оцінювачам, дію кваліфікаційних свідоцтв оцінювачів яких, відповідно до вимог законодавства зупинено або які подали заяву про видачу кваліфікаційного свідоцтва оцінювача та про внесення до Державного реєстру до Фонду після 31 грудня 2025 року.

Положення Проекту наказу розповсюджуються виключно на фізичних осіб – оцінювачів та не стосуються діяльності суб'єктів господарювання.

4. Правові аспекти

У сфері правового регулювання діють:

Конституція України;

Закон України «Про Фонд державного майна України»;

Закон України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація положень, передбачених Проектом наказу, не потребує фінансування з державного чи місцевого бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект наказу не стосується питань функціонування органів місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудої сфери, прав осіб з інвалідністю і сфери наукової та науково-технічної діяльності.

Проект наказу стосується професійної діяльності фізичних осіб – оцінювачів.

Відповідно до вимог Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» Проект наказу буде направлений до Державної регуляторної служби України.

Проект наказу підлягає державній реєстрації, що здійснюється Міністерством юстиції України.

7. Оцінка відповідності

Проект наказу не містить положень, які:
стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції;

стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод;

впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;

містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією;

створюють підстави для дискримінації.

Наказ не потребує проведення громадської антикорупційної, громадської антидискримінаційної та громадської гендерно-правової експертизи.

8. Прогноз результатів

За предметом правового регулювання Проект наказу не матиме впливу на ринкове середовище; розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема, забруднення утвореними відходами, інші суспільні відносини.

Прийняття Проекту наказу буде впливати на сферу професійної оціночної діяльності, зокрема, сприятиме забезпеченню прав та законних інтересів фізичних осіб – оцінювачів, які звернулися до Фонду з метою переоформлення кваліфікаційного свідоцтва оцінювача, відповідно до вимог частини другої статті 15 Закону про оцінку.

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Оцінювачі	позитивний	Надання фізичним особам – оцінювачам можливості переоформлення кваліфікаційних свідоцтв оцінювачів за напрямами оцінки майна, визначеними частиною другою статті 15 Закону про оцінку та здійснення професійної оціночної діяльності
Держава	позитивний	Забезпечення збереження конкурентного середовища (достатньої кількості кваліфікованих оцінювачів), що забезпечить запити державних органів на виконання послуг з оцінки майна.

Громадяни та суб'єкти господарювання	та позитивний	Отримання професійних оціночних послуг, які надаються оцінювачами в усіх формах професійної оціночної діяльності, враховуючи достатню кількість надавачів таких послуг для збереження конкурентного середовища.
--------------------------------------	---------------	---

**В. о. Голови Фонду
державного майна України**

Іванна СМАЧИЛО

« ___ » _____ 2025 р.